

TEST A na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry na
šk. rok 2018/19

Ukážka č. 1

Bájka o nenásytnej líške

Pastieri si každé ráno skryli jedlo do dutiny v strome. Potom sa pustili za ovčami na pašu. Všimla si ich líška. Niekoľko dní ich z úkrytu pozorovala, kym nezískala istotu, že si po jedlo prídu o niekoľko hodín. Raz ráno líška zasa sledovala pastierov, ako si odkladajú jedlo a potom odchádzajú. Vyčkala, kym sa stratia z dohľadu a rozbehla sa k dutému stromu. Otvor v kmeni bol sice úzky, ale keď stiahla bricho, pretisla sa dnu. Ihneď sa pustila do jedenia. Jedla a jedla, kym vládala. Potom sa chcela pretisnúť cez otvor von, ale na svoje zdesenie zistila, že to veru nepôjde. Tak sa nažrala, že sa jej bricho vydulo ako balón. Nech sa namáhala, ako chcela, vtiahnuť bricho nevládala. Bola v pasci. Začala tak zavýjať, až ju začula jej kamarátka a pribehla k stromu. "pomôž mi" nariekala líška, "tak som sa najedla, že sa nemôžem pretisnúť von". Kamarátka je poradila takto: " môžeš urobiť len jedno a to počkať kym ti spľasne bricho, a potom vyjst' von."

1. Text ukážky č. 1 je:

- A) román
- B) balada
- C) povest'
- D) bájka

2. Podčiarknuté slovo v texte ukážky je:

- A) predložka
- B) spojka
- C) zámeno
- D) častica

3. Slovné spojenie **tak sa nažrala** znamená, že

- A) sa veľmi najedla
- B) nechutilo jej jest'
- C) nebola hladná
- D) bola znechutnená

4. V ktorej možnosti je správne uvedený pád slovného spojenia : *v pasci* ?

- A) datív
- B) akuzatív
- C) lokál
- D) genitív

5. Ktoré z uvedených slov vzniklo pomocou pre predpony :

- A) zavýjať
- B) pozorovala
- C) namáhala
- D) dutiny

Ukážka č. 2

Janko Kráľ : Jarná pieseň /úryvok/

¹Zakukala kukulienka jarnú, čerstvú nôtu,
vyvolala zas celý svet ospalý k životu.
Slobody hlas mocný budí zase všetky zeme:
a my chlapci podtatranskí či sedieť budeme?
Tajná sila všetky hate a prekážky borí:
a nás slabých majú vysmiať naše zrutné hory?

Hýbjajú sa Podtatraci, spríbuznené rody,
nad Slovanstvom prebudeným svitá deň slobody.
Niet krajsieho v svete mena ak' sloboda svätá,
všemohúce toto meno nikto nezahatá!
Pohynuli naši bratia za to meno skazou —
ale z mohýl ich vychodia zástupy víťazov.

6. Aký rým použil autor v ukážke č. 2 ?

- A) združený
- B) striedavý
- C) prerývaný
- D) obkročný

7. Z ukážky vypíš jedno prídavné meno , ktoré sa skloňuje podľa vzoru *pekný/pekná*:

.....

8. Akým básnickým obrazom je podčiarknuté slovo v slovnom spojení Tajná sila ?

- A) zosobnenie /personifikácia/
- B) prirovnanie
- C) zdrobnenina
- D) básnický prívlastok /epiteton/

9. Text ukážky by si zaradil do :

- A) drámy
- B) epiky
- C) lyriky
- D) prózy

10. V ktorej z možností sú správne zaradení autori slovenskej literatúry od najstaršieho obdobia po súčasnosť ?

- A) J.G. Tajovský, Ľudo Ondrejov , Klára Jarunková, Ján Botto
- B) Ján Botto, , J.G. Tajovský, Ľudo Ondrejov , Klára Jarunková
- C) Ján Botto, Ľudo Ondrejov , Klára Jarunková , J.G. Tajovský
- D) Ľudo Ondrejov , Klára Jarunková, Ján Botto, J.G. Tajovský

Ukážka č.3 *Gabriela Futová: Dokonalá Klára /úryvok/*

„Dovoľte, aby som sa predstavila

Volám sa Klára a som dokonalá. Viem to, lebo mi to všetci hovoria. Mama, tato, babka aj prababka. Vlastne... nie tak úplne všetci. Mám aj dedka. On jediný to o mne nikdy nepovedal. Ale to sa neráta. Dedko je starý mrzút, ako vravieva babka, a reči mrzúta až tak neplatia. Do školy som začala chodiť tento september. Vôbec som sa nebála, školu totiž poznám perfektne. Moja babka tam pracovala ako učiteľka. Kým nešla minulý rok do dôchodku, chodievala som niekedy do práce s ňou. Škôlka ma už totiž prestávala baviť.

Babka ma naučila čítať aj počítať. Kresliť viem odmalička, mama vraví, že mám talent. Aj spievanie mi ide. Najradšej spievam prababke – síce je trochu nahluchlá, ale môj spev určite počuje. Stále mi potom totiž dlho tlieska. A veľmi ma chváli.

Do školy som teda išla pripravená na sto percent.

„No neviem, neviem, načo ty do tej školy pôjdeš, ked' už všetko vieš,“ usmieval sa na mňa tatko v môj prvý školský deň. V duchu som mu dala za pravdu. Sama som bola zvedavá, čo také zaujímavé ma chcú ešte naučiť...“

11. Synonymum slova **dokonalá** je:

- A) bezchybná
- B) dospelá
- C) stará
- D) šikovná

12. Ktoré tvrdenie vyplývajúce z ukážky je pravdivé ?

- A) Klára nechcela ísiť do školy
- B) v škôlke bolo Kláre veľmi dobre, vôbec sa nenudila
- C) Klára sa tešila do školy, lebo tam už bola so starkou
- D) všetci hovoria, že Klára je dokonalá

13. Z textu ukážky č.3 vypíš jednu číslovku :

14. Do textu doplň chýbajúce *i, ī, y, ū*:

V_ brali sme sa do krajov postihnut_ch záplavam_. Nask_tol sa nám zúfal_ pohľad. Opustené káčatá a hus_ plávali medzi v_vráten_mi plotm_ vys_lené od hladu. Šp_navé vlny obl_zovali mûr. Pred našimi očami padali dom_, v ktorých b_vali ľudia. V záhradách možno kv_tli ruže.

TEST A na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry na

šk. rok 2019/20

Ukážka č. 1

Gabriela Futová: **Nezblázni sa, mamička!** (úryvok)

Hned' po večeri sme dali so Sisom hlavy dokopy a vymysleli sme parádnu pomstu. Ak sa nám podarí, drahá sestrička si nabije nos. A poriadne! Museli sme už len vyčkať, kedy celá rodina zaspí. Trvalo to poriadne dlho. Od nudného čakania som zaspal aj ja sám. Siso bol však v strehu a včas ma zbudil. Potichučky sme sa vkradli do sestrinej izby.

Siso si ľahol na zem a rukami šmátral pod posteľou, kým nenahmatal to, čo sme hľadali. Ako najtichšie vedel, vytiahol spod posteley maličký batoh, do ktorého si Dáša odkladala sladkosti. Hlupaňa. Myslela, že o skrýši nevieme. Odmalička mala na rozdiel od nás vo zvyku zjest' iba časť sladkostí, ktoré dostala. S ostatnými sa potom predvádzala a my sme slintali ako takí slintoši. Tentoraz nám však mal jej zvyk pomôcť.

Siso hmatom prekutrával obsah batoha a vytiahol všetko, čo mohlo pripomínať žuvačky. Zvyšné sladkosti vrátil a batoh odložil na miesto.

1. Text ukážky č. 1 je:

- A) prozaický
- B) lyricko-epický
- C) dramatický
- D) lyrický

2. Podčiarknuté slovo v texte ukážky je:

- A) predložka
- B) príslovka
- C) zámeno
- D) častica

3. Slovné spojenie ***dali hlavy dokopy*** znamená, že

- A) udreli si hlavy
- B) bolela ich hlava
- C) spolu rozmýšľali
- D) nudili sa spolu

4. V ktorej možnosti je správne uvedený pád slovného spojenia : *sladkostí* ?

- A) datív
- B) akuzatív
- C) lokál
- D) genitív

5. Ktoré z uvedených slov vzniklo pomocou predpony :

- A) slintali
- B) prekutrával
- C) ostatnými
- D) sladkosti

Ukážka č. 2

Ján Botto: Žltá Ľalia /úryvok/

Stála tu raz chalupčička
samá, samá samučičká.

Stála ona medzi lesy,
jak Ľalija medzi plesy;

a v nej mužík so ženičkou,
ako holub s holubičkou.

Žili si tu v zime, v lete,
nevedeli nič o svete —

žili si tu sami dvaja,
jak dakedy vprostred raja
sám Adamček, sám s Evičkou
ako holub s holubičkou.

6. Aký rým použil autor v ukážke č. 2 ?

- A) združený
- B) striedavý
- C) prerývaný
- D) obkročný

7. Z ukážky vypíš jedno podstatné meno , ktoré sa skloňuje podľa vzoru *ulica*:

.....

8. Akým básnickým obrazom je slovné spojenie *ako holub s holubičkou* ?

- A) zosobnenie /personifikácia/
- B) prirovnanie
- C) zdrobenina
- D) básnický prívlastok /epiteton/

9. Text ukážky by si zaradil do :

- A) drámy
- B) epiky
- C) lyriky
- D) prózy

10. V ktorej z možností sú správne zaradení autori slovenskej literatúry od najstaršieho obdobia po súčasnosť ?

- A) Martin Kukučín, Ľudo Ondrejov , Klára Jarunková, Janko Kráľ
- B) Janko Kráľ, Martin Kukučín, Ľudo Ondrejov , Klára Jarunková
- C) Janko Kráľ, Ľudo Ondrejov , Klára Jarunková , Martin Kukučín
- D) Ľudo Ondrejov , Klára Jarunková, Janko Kráľ, Martin Kukučín

Ukážka č.3 Andreja Chudoba : Ako kráľ Matej pomohol metliaroví /úryvok/

Kráľ Matej chodil po krajinе preoblečený za vandrovníka. Bol to spravodlivý kráľ a chcel vedieť, ako žije poddaný ľud v jeho kráľovstve. Raz, keď putoval dolu Hronom, prišiel na mrku do Rybníka. Zaklopal na dvere nízkej chalupy pokrytej šásim. V chalupe býval jeden majster-metliar so ženou a kŕdlom detí. Kráľ Matej sa majstrovi pekne pozdravil a požiadal ho o nocľah. Metliar unaveného pútnika vdľačne prijal a ponúkol ho i skromnou večerou. Skúpo omastené jačmenné krúpy veru kráľovi nechutili, ale nedal to znať ani len mihom oka. Po večeri vyšiel kráľ s metliarom na dvor. Posadil sa s ním na kladu a povypytoval sa metliara, ako mu zdravie slúži a ako ide remeslo. A tu sa metliar poponosoval, že veru jeho remeslo ide biedne, lebo metly skoro nikto nekupuje. Pútnik-kráľ sa zamyslel a potešíl ho, že hádam raz bude aj lepšie

11. Synonymum slova **unaveného** je:

- A) spokojného
- B) ustáteho
- C) oddýchnutého
- D) nahnevaného

12. Ktoré tvrdenie vyplývajúce z ukážky je pravdivé ?

- A) Kráľ Matej sa nesprával slušne
- B) metliarovi sa dobre darilo
- C) metliar ponúkol host'ovi omastené krúpy
- D) pútnik sa prezradil, že on je kráľ

13. Z textu ukážky č.3 vypíš jednu číslovku :

14. Do textu dopln chýbajúce **hlásky**:

Z kuch_ne sa už šírlila lákavá vôňa. Vonku bolo sychravé počasie a m_sme sa tešili na teplú polievku. Sestra už sedela za stolom, pomáhala mame prestr_t'. Pr_bor a taniere ležali na svojom mieste a my sme tam už boli tiež. Mama nabrala polievku. Bol som rád, že som sa najprv pom_lil. V nedeľu zvykneme mať hovädzí v_var, no dnes uvarila minestrone. Po druhom chode sme r_chlo upratali, pretože sme čakali návštevu.